

LEXNOVA NYHETER

Konkurrensverket genomförde Corona-anpassad gryningsråd

Publicerad
11 DEC 2020

Konkurrensverket har genomfört sin första gryningsråd i år trots skärpta Corona-restriktioner. Råden riktades mot fyra taxiföretag i Västergötland.

- *Vi anpassade oss till de allmänna rekommendationerna och sände ner ett mindre team än vi brukar, berättar Marie Östman, chefsjurist på Konkurrensverket.*

Konkurrensverket hade inte genomfört någon gryningsråd i år innan man slog till mot de fyra taxiföretagen i Ulricehamn i förra veckan. Normalt sett genomför verket i vart fall 2-3 gryningsråder per år.

- Vi gjorde inga gryningsråder under det första halvåret på grund av att allt kring pandemin var så nytt och osäkert, säger Marie Östman som inte medverkade personligen i Ulricehamn.

Trots den pågående andra vågen valde alltså Konkurrensverket att genomföra en gryningsråd mot taxiföretagen. Men Konkurrensverket anpassade sig till den rådande situationen.

Mindre team

- Vi begränsade antalet personer från vår sida och var ett mycket mindre team på plats än vi brukar vara. Vi hade också skyddsutrustning och tydliga instruktioner till vår personal på plats om hur de skulle minimera risken för smittspridning. Sedan lät vi IT-personal agera på distans. Men det blev ändå effektivt.

På grund av undersökningarnas karaktär behövde man inte söka upp taxiföretagens egna lokaler.

- Vi letade inte i byrååldor i trånga utrymmen utan var i lokaler där vi höll avstånden och där endast ett fåtal personer var med.

Kan vi vänta oss fler gryningsräder framöver trots pandemin?

- Ja, nu är detta det nya normala och vi måste kunna fortsätta vårt uppdrag, menar Marie Östman.

Advokat ifrågasätter prioriteringen

Konkurrensrättsexperten advokat Per Karlsson på advokatfirman Per Karlsson & Co tycker att det är anmärkningsvärt att Konkurrensverket i det här läget genomför en gryningsråd mot några små lokala företag i en lågmarginalbransch i ljuset av att verket utövar tillsynen över hela den svenska samhällsekonomin.

- Myndigheten borde väl vara extra försiktig i pandemitider med bevissäkringsåtgärder av det här slaget kan man tycka även om det i det här fallet till sin art rörde sig om misstankar om konkurrensbegränsningar i en kommunal upphandling som avbrutits, anser Per Karlsson.

Genom implementeringen av ett EU-direktiv får Konkurrensverket den 1 mars 2021 ännu större befogenheter att till exempel besluta om böter om företagen och ombuden inte samarbetar vid en gryningsråd.

- Det ställer extra höga krav på myndigheten ur ett rättssäkerhetsperspektiv, inte minst i Coronatider, säger Per Karlsson.

Avbröt upphandlingen

Bakgrunden till det aktuella fallet är att Ulricehamns kommun fattade misstankar mot tre lokala taxiföretag i samband med en upphandling av trafik för färdtjänst. Upphandlingen avbröts den 5 oktober 2020 med hänvisning till bristande konkurrens efter misstankar om att det förekommit ett konkurrensbegränsande samarbete mellan två av bolagen.

Några veckor senare bestämde sig Konkurrensverket för att ansöka hos Patent- och marknadsdomstolen om att få genomföra en gryningsråd mot de två taxiföretag plus ytterligare två taxiföretag som inte deltog i upphandlingen men där Konkurrensverket utgår från att det finns bevis för överträdelserna.

Konkurrensverket misstänker att ett av företagen i upphandlingen avslöjat sina intentioner att lämna anbud i upphandlingen och villkoren i anbudet för en konkurrent som också lämnade anbud. Dessa företag ska ha avtalat om eller samordnat sitt agerande inför upphandlingen med syfte att det ena företaget skulle vinna.

Detta skulle uppnås genom att ett av det ena företaget i sitt anbud offererade ett pris som skulle ligga marginellt lägre än priset från det andra företaget. I gengäld skulle det förlorande företaget få uppdrag som underleverantör av det vinnande företaget.

Samma priser

I anbuden skulle anbudsgivarna ange priser för färdtjänst och riksfärdtjänst, såväl fasta som rörliga priser i fråga om olika deltjänster som ingår i de upphandlade tjänsterna. De två taxiföretagen har lämnat exakt samma anbud i fråga om fasta priser samt kilometerpriser som bara skiljer sig åt med en krona.

Syftet med undersökningarna i samband med gryningsråden beskrevs i Konkurrensverkets ansökan som att söka efter bevis i form av bland annat e-post och andra elektroniskt lagrade handlingar samt fysiskt

material i form av affärshandlingar, anteckningar, brev, telefax, mötesprotokoll och strategidokument.

Patent- och marknadsdomstolen konstaterade att det som Konkurrensverket lagt fram ”utgör tillräckligt starka indicier för att det ska finnas anledning att anta att [de två taxiföretagen] har överträtt förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen på det sätt som Konkurrensverket påstått”.

Allvarlig överträdelse

Och eftersom den utredning som presenterats talar för att kontakter mellan bolagen har tagits av två personer som också har agerat för två andra taxiföretag ansåg domstolen att också dessa företag får undersökas i jakten på bevis.

Domstolen kom fram till att ”Misstankarna avser en allvarlig överträdelse av konkurrensrättens förbud mot konkurrensbegränsande samarbete” och att de upphandlande taxiföretagen ytterst riskerar att drabbas av konkurrensskadeavgift.

Eftersom också övriga kriterier var uppfyllda fattade Patent- och marknadsdomstolen beslut om att tillåta gryningsråden som alltså genomfördes i förra veckan.

Mikael Kindbom

Instans: Patent- och marknadsdomstolen

Rättsområden: [Tillstånd och tillsyn](#), [Offentlig upphandling](#), [Compliance - övrigt](#), [Konkurrensrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter